

Tinerii la (răs)cruce de neam

Aș vrea să încep acest articol pornind de la definiția prezentată în Dicționarul Explicativ al Limbii Române și, de asemenea, de la tendința adulților de astăzi de a se plânge, aproape permanent, în raport cu tineretul. Deși, între noi fie spus, situația tinerilor nu este nici pe departe de neînțeles și, mai cu seamă, că se observă o intuiție și o căutare activă a adâncimilor fundamentale în cadrul activităților multor tineri.

Tânărul, această „persoană, *prin generalizare* ființă, care este, ca vârstă, între copilărie și maturitate, care nu este încă matură”. Dar, ce spun eu să încep? Vreau să construiesc de aici, cu emfază și multă relevanță științifico – filologică, înfierarea acestei categorii atât de răspândite în zona geografică a vieților noastre. Deci, să continui.

Tinerii, această categorie socială neputincioasă, imatură și copilăroasă, care nu doresc să-și aproprieze, imediat și fără niciun fel de inhibiție critică, viziunea și păreriile noastre despre viață, toate acestea putând să le facă traiul mai ușor și, în ultimă instanță, făcându-i mai ușor de supus pe calea pe care mințile noastre luminate, intelectualizate și desăvârșite, au așternut-o deja în fața viitorului lor. Cu alte cuvinte – O, Doamne, ce nebunie și rușine! – tinerii, acești încăpățânați de serviciu ai lumii, nu doresc să primească, în inimile și mințile lor, întreaga noastră deșteptăciune despre care mărturisește pacea, bunăstarea, înțelegerea și iubirea care ne înconjoară la fiecare pas. Și, o și mai mare grozăvie este aceea că acești tineri, presupuse goale și disponibile receptacule pentru experiențele noastre iluminatoare, au îndrăzneala – da, îndrăzneala! – de a dori să cunoască ei înșiși lumea în care s-au născut, să descopere căderea și înălțarea, păcatul și virtutea, în definitiv, moartea și Învierea.

Tinerii, acest balast al societății care, permanent, nu fac altceva decât să ne țină într-o stare de grijă pentru prisosul consecințelor ce decurg din faptele lor imature și fără discernământ. Și ce să vezi? Asta ne obligă pe noi, maturii responsabili, să ne asumăm și grija acestor consecințe și, mai cu seamă, ne îndepărtește să îi dojenim, să îi jignim și – de ce nu? – dacă vederea noastră largă o cere, să îi izolăm, fizic și verbal, la limita civilizației noastre mult prea greu de înțeles pentru ei.

Tinerii, acești actori ai scenei vieții românești autentice, care nu mai doresc să se cunune, să își boteze copiii, să se spovedească, să se împărtășească sau să își facă cruce, în condițiile în care primesc o așa de bună mărturie, în sânul familiilor noastre, de credință, smerenie, respect reciproc nemărginit, îngăduință în ceea ce privește căderile celuilalt, nefățarnicie, milă, dragoste, îndelungă răbdare și toate celelalte care ne-ar face să plutim către ceruri, imediat, dacă nu ar fi dorința noastră nepătimasă și complet dezinteresată de a mai sta pe acest pământ, în plus, o oră, o zi, o lună, un an sau – de ce nu, dacă s-ar putea? – câteva vecinicii.

Tinerii, aceste „persoane, *prin generalizare* ființe”, care nu au decât rolul de a ne înfățișa simptomatologia unei patologii atât de străină de parcursul total despătimit al vieților noastre: promiscuitate, prostituție, abuzul substanțelor celor mai diverse, pronografie și altele asemenea care ne fac să ne și rușinăm de faptul că suntem contemporani cu ei, Noi, Noi cei ce niciodată nu am cunoscut aceste abisuri întunecate, Noi, Noi cei ce ne-am ținut instinctele în lanțuri de fier, Noi, Noi cei ce cu fapta și vorba – dar, ce spun eu, nici cu gândul! – nu am avut măcar vreo urmă de alunecare dinspre înălțimile ameteitoare ale moralității, disciplinei și buneii viețuiri, pe care le-am cucerit singuri, fără ajutor, într-un asalt la baioneta trupească și sufletească.

Tinerii, aceste „ființe, care sunt, ca vârstă, între copilărie și maturitate, care nu sunt încă mature”, cu alte cuvinte obligându-ne să inventăm pentru ei, din punct de vedere social, filologic, juridic și, în ultimă instanță, duhovnicesc, o categorie de vârstă intermediară între curăția copilăriei și desăvârșirea specifică, în mod atât de vădit, maturității noastre. Pe lângă toate celelalte probleme de mai sus, cu care ne-au împovărat acești tineri/ființe/persoane, nu se puteau opri, nu ne puteau lăsa să ne tragem sufletele după un efort atât de complex, concertat și integru de a putea să-i îngăduim în viețile noastre, ci au trebuit să ne forțeze mințile – bine că avem posibilitatea de a ne arăta cât de deștepți ne găsim – pentru a-i putea integra într-o categorie de vârstă unde să îi putem înfiera cât mai ușor, bineînțeles, prin comparație. Dar, ca toate celelalte probleme de mai sus, și aceasta și-a găsit rezolvarea în prisosul inimilor noastre de adulți (de aici, definiția îmi aparține), „persoane, *prin generalizare* ființe, care sunt, ca vârstă, departe de copilăria nevinovată și de tinerețea neîngăduită ca atare, complet mature și roditoare în toate dimensiunile vieții”. Slavă Domnului că am reușit, a nu știu câta oară în cadrul „problemei tinerilor” să ne poziționăm corect, cu multă înțelegere, dăruire, credință, smerenie și, mai cu seamă dreaptă judecată, ce se disjung din definiția anterioară!

Totuși, de unde au apărut acești tineri români? Cine i-a conceput? Cine i-a adus pe lume? La ce sân au supt acești copii? Cine le-a tulburat, în sensul cel mai profund, inimile cu un cântec de leagăn? Cine i-a ținut pe genunchi? Cine le-a spus povești? Cine le-a stabilit repere? Cine le-a povestit despre viață? Pe cine au observat ei în diverse situații, cotidiene sau limită? Cine le-a pus prima carte în brațe? Cine i-a mângâiat? Cine i-a sărutat, și nu noaptea, în somn și după ceafă? Cine le-a citit prima poezie? Cine le-a spus că îi iubește nemărginit? Pe cine au văzut ei făcând milostenie? Pe cine au văzut ei întinzând o mână caldă unui cerșetor, când nu există bani pentru milostenie? Pe cine au văzut ei plecând capul în tinda biericii? Pe cine au văzut ei înaintând, cu sfiiciune, în pronaos? Cine le-a arătat cum se îngenunchează, în naos, când iese Părintele cu Sfintele Daruri, pe solea bisericii? Cine le-a povestit că Hristos Însuși, Măicuța Domnului și toate puterile cerești sunt în Sfântul Altar, în timpul Sfintei Liturghii? Pe cine au văzut ei plângând pentru aproapele aflat în suferință? În sensul cel mai arhaic și rural cu puțință, ai cui sunt ei?

Așadar, a lor este vina pentru că rătăcesc prin hățișurile acestei vieți, hățișuri ce-au fost buruienile vieților noastre, ale înaintașilor lor, netunse și netransfigurate care, acum, au devenit o junglă în care ei nu caută decât iubirea? Nu, a noastră este vina pentru modul în care ei văd viața și o trăiesc, ca atare, conform reperelor stabilite de noi, explicit și implicit. Atât de ușor ar fi să scriu acest articol, plecând fie doar de la definiția de început, pentru a putea înfiera, cu precizie chirurgicală, vina tinerilor de astăzi. Dar nu se poate să îmi asum o asemenea poziție, întrucât ea nu poate fi mai departe de cea hristocentrică. Hristos ne obligă să realizăm, în primă fază, faptul că toată paleta comportamentală a tinerilor de astăzi nu reprezintă o cauză, în sine, ci o consecință. Totodată, trebuie să ne asumăm faptul că singura cauză care a determinat astfel de consecințe, de la rafinat la grotesc, nu este alta decât cadrul împătimit în sânul căruia ei au venit pe lume, cadru ce are ca origine starea noastră, a adulților, de profundă divorțare de Dumnezeu. Până noi nu ne vom aduce aminte de sorgintea noastră împărătească, vom trăi doar ca sclavii pe fața acestui pământ, iar tinerii, trezindu-se la viață cu spectrul acestui sclavagism duhovnicesc în fața ochilor, nu pot avea altă nădejde de transfigurare ontologică din partea noastră. Slavă Domnului că nu îi lipsește de prezența Măicuței Sale și a sfinților! Practic, nu le putem fi de niciun ajutor acestor tineri curați decât dacă, în primul rând, noi înșine ne trezim și intrăm într-un autentic proces de despățimire.

În acest sens, trebuie să facem cele rânduite prin Sfânta Biserică, cu ajutorul duhovnicilor noștri. Nu voi intra în detaliile tehnice ale acestui proces, pe de-o parte, pentru că nu le cunosc din propria experiență și, pe de altă parte, pentru că aș vrea să concentrez cele expuse asupra consecințelor începutului acestui proces al despătimirii, funcție de subiectul tratat.

Dacă Hristos nu găsește ceva în sufletul nostru care să-L atragă, dragostea Sa nu se va manifesta în inima noastră. Făcând cele rânduite, se va trezi dragostea pentru Dumnezeu în sufletul nostru, ne vom redescoperi calitatea intrinsecă a nemuririi, iar viețile noastre vor deveni vii, sfinte și sfințitoare. Dragostea trebuie trăită fără deznădejde și, atunci, dragostea aceasta devine un dor nemărginit după Hristos, după lumina cea neînserată a dumnezeirii. Astfel, moartea devine un pod de trecere pentru a putea trăi dragostea lui Hristos, cu Hristos, în vecinicie.

Toată această așteptare a lui Hristos și omorârea omului celui vechi din noi, presupun o durere, o jertfă sfâșietoare pe care nu o (re)cunosc decât aceia care au încercat acest drum. Din cauza trupului pătimas, avem nevoie de credință. După moarte, credința va dispărea căci Îl vom vedea pe Hristos așa cum este, Soarele nostru, Lumina noastră, Bucuria noastră, Iubitul nostru desăvârșit. A-L trăi pe Hristos de pe acum, înseamnă a fi viu, înseamnă a trăi Raiul. Fără acestea, înseamnă a trăi iadul. Nimic din sfera patimilor noastre trupesti nu se va mai interpune între noi și Cel de care am fost îndrăgostiți încă din timpul vieții pământești, aceasta făcându-ne să trăim raiul încă de pe acum, fiind vii în Hristos.

Iubirea lui Hristos le repară pe toate, le vindecă, le schimbă și le preschimbă, le sfințește, ne sfințește și ne face să avem o foame și o sete permanentă de Hristos, o apetență pentru vecinicie și sfințenie. Toate acestea devin realitate dar într-un mod circumscris propriei viețuiri, umplându-ne de gingășie, tandrețe, atenție, iubire și jertfă față de restul lumii care nu trăiește această iubire sfântă, care nu este vie, care suferă împătimită, trăind de pe acum iadul despărțirii de Hristos. Din acest moment, ne dorim cu toții a fi împreună în Biserica lui Hristos, de a fi dumnezei după har și toți fii ai Măicuței Domnului.

Iubirea față de Hristos nu se epuizează niciodată, nu obosim, nu ne plictisim de a avea o relație de iubire cu Hristos. În această relație, fiind vii, Hristos doar ni Se oferă neîncetat, fără a Se opri vreodată, starea noastră fiind o devenire din înalt în prea înalt, bucurându-ne de seninătate, grijă, tandrețe, înțelegere și iubire profund nepătimașe, toate acestea venind din partea Dumnezeului nostru care este Dragostea Absolută.

Omul nu se satură niciodată. Iubește pe Hristos, iubește, iubește, iubește...la nesfârșit. Oricât de mult se împărtășește din dragostea lui Hristos, simte că încă nu i S-a dat cu totul și face, permanent, efortul de a se pune la dispoziția inimii lui Hristos, ca un îndrăgostit autentic doar că, de data aceasta, relația dintre cei doi îndrăgostiți depășește cu totul piedica patimilor prezente în trup, sufletul omului viu trăind o permanență a beției iubirii dumnezeiești.

Cu cât Îl iubești mai mult pe Hristos, cu atât ți se pare că nu Îl iubești și vrei să Îl iubești, în același timp inima umplându-se de negrăita prezență a Mântuitorului care o curăță, o vindecă de patimi, o luminează, o sfințește și o face a Lui, unind-o cu El și chemându-te pe nume, în modul cel mai intim cu putință, care nu mai lasă loc de îndoială că Cel de care ești îndrăgostit este Însuși Hristos!

Și câtă smerenie, responsabilitate și iubire naște în sufletul nostru aflarea faptului că, în această relație de iubire, nu noi am fost primii care am iubit, ci Hristos începe această relație de iubire cu noi, cu fiecare în mod personal, viu, deplin și desăvârșit, încă înainte de veci.

Însă, nimic din toate acestea nu este posibil de nu îl vom omorî pe omul vechi, pătimaș, din noi. Nu de nu va muri, ci de nu îl vom omorî noi. Nu trebuie să așteptăm stingerea patimilor prin intermediul unei acțiuni exterioare. Patimile sunt omorâte de noi numai după ce începem să înțelegem că Hristos este totul pentru inima noastră, că este ținta iubirii și devenirii noastre, că fără de El suntem morți și îngropați în pământul spurcat și rău mirositor al propriilor patimi. Trebuie să ne înviem nouă din aceste patimi pentru a putea trăi în Hristos, cu Hristos și numai prin Hristos toate. Odată luată această decizie, procesul morții omului vechi din noi începe, ajungând, cu mila Maicii Domnului, într-o stare în care nu vom mai putea avea ochii inimii ațintiți decât asupra lui Hristos.

Asta ne aduce asupra unui subiect extrem de important, anume faptul că nu pot manifesta o astfel de iubire, din punct de vedere calitativ, față de un concept, fie el idealizat. Cu alte cuvinte, calitatea aceasta de îndrăgostit, într-un asemenea chip de a dori să primesc dragoste nemărginită și a dori să mă dăruiesc nețărmurit, nu o pot avea decât într-o relație cu o Persoană. Aceasta trebuie să avem mereu în fața ochilor inimii noastre. Trebuie să înțelegem că trebuie să Îl iubim pe Dumnezeu într-un mod profund personal, având un dialog viu, neîndoindu-ne de Persoana lui Hristos sau de Persoanele Sfintei Treimi. De nu ne vom arunca orbește în această relație de dragoste, de nu vom fi convinși că partenerul de care ne-am îndrăgostit este Hristos, în modul cel mai personal cu putință, de nu Îi vom închina dragostea noastră prin cuvinte vii, tandre, iubitoare, de nu vom încerca să Îl mângâiem cu inima noastră și de nu vom căuta fața Lui, cum căutăm și fețele aproapelui nostru, nimic nu vom câștiga în parcursul devenirii noastre duhovnicești.

Trebuie ca inimile noastre să se rănească de dragostea lui Hristos. Adică să Îl căutăm, să ne dorim să Îl vedem, să fim cu El, să ne iubească și să Îl iubim, fără opreliști, fără pauze și fără sfârșit. Trebuie ca tot ce facem, muncim, trăim, căutările și nădejtile noastre, toate acestea să își afle temeiul și ținta în Hristos. Astfel, vom dobândi dragostea Lui în inimile noastre, iar îndrăgostitul trăiește o stare de bucurie și împlinire permanentă, oricâtă jertfă ar cere relația cu Cel ce îl iubește și Care este iubit, la rândul Lui, de noi.

Când Hristos Se pleacă în inima noastră, când umple întreaga noastră ființă, în același moment ne dăruiește și libertatea absolută, înțeleasă ca și libertate totală dinspre păcat. Din acest moment începe viața mea cu adevărat. De aici, încep să trăiesc o altă viață, într-o altă lume, atât trupească cât și duhovnicească, completă, adâncă și născătoare de harisme de neînchipuit înainte de acest moment. Acum sufletul omului începe să simtă adevărata bucurie, netrecătoare, profundă, puterea și înțelepciunea lui Hristos de care, odată împărtășit, nu mai însetează vreodată.

Trebuie să avem ochii inimii și ai minții îndreptați numai către Hristos, neinteresându-ne nimic din lucrarea duhurilor căzute. Permanent inima noastră trebuie să bată pentru Hristos. Este ușor aceasta pentru om? Nu, este imposibil! Dar, cerând aceasta de la Hristos, va veni Duhul Sfânt și va face acest lucru posibil. Trebuie doar să ne dorim să ne aruncăm în gol, precum un copil, mistuit de dorul mamei sau al tatălui, în brațele Mântuitorului, având încredințarea totală că brațele Mântuitorului, permanent, sunt deschise, așteptând saltul nostru către pieptul Lui. Din acel moment, toată neînțelegerea noastră în legătură cu Hristos, cu viața vecinică și cu legile duhovnicești începe să se limpezească în jurul nostru, să se tâlcuiască în mintea noastră, să se dămirească în inimile noastre. De acum, începem să trăim aieveja, față către față, taina lui Dumnezeu, dezvăluită prin Hristos, în Duhul Sfânt. Acum moartea este desființată, nu mai contează decât Învierea, ca moment al unirii permanente și depline cu Hristos. Nu mai vreau să trăiesc decât în relația de iubire cu Hristos și Măicuța Domnului, nu mă mai recomand, în taina

inimii mele și în fața celorlalți, decât ca un vecinic îndrăgostit de Hristos, de Măicuța Domnului, de lucrarea Duhului Sfânt, de iubirea milosârdă a Tatălui. Tăcerea tainică a lui Hristos devine simfonie în inima mea, perdeaua ce acoperea ochii minții mele dispare, dezvăluindu-mi vocația nemuririi și îndumnezeirii mele.

Parcurgând acest drum al inimii noastre profunde, nu vom mai putea gândi în paradigmă strict omenească ci vom descoperi rațiunile ascunse ale lui Dumnezeu din lume și vom dobândi o înțelegere asupra vieții, în cheie dumnezeiască. Numai atunci vom putea înțelege acestea: cine are puțin, dă puțin; cine are mult, dă mult; cine are prea mult, se dă pe sine.

Ținând cont de toate acestea, și de faptul că, având o legătură continuă cu tinerii de astăzi, se observă tipologia întrebărilor ridicate de aceștia, nu putem ajunge decât la o răsturnare totală a premiselor de început. Întrebările și problematizarea tinerilor arată, pe de-o parte, intuiția sensurilor profunde, ontologice, ale vieții și, pe de altă parte, singura dorință a lor, anume aceea de a fi iubiți. Aceasta începe a se împlini prin a-i iubi așa cum sunt astăzi și nu a-i obliga, după voia noastră, să devină cum credem noi că ar fi demni de a primi dragostea noastră. Într-un sens mult mai profund dorind, de altfel, să explicitez și titlul ales acestui articol, „Tinerii la răscruce de neam”. Spun asta, cu toată credința și claritatea asupra momentului istoric ce este pe cale a se desfășura sub privirile noastre, într-un mod fără puțință de tăgadă, concret și fără opreliști. În acest sens, neamul nostru se va sprijini, la un moment dat, pe acești tineri care vor fi adulții de mâine și în mâinile cărora va sta supraviețuirea și învecinicirea neamului românesc, asta însemnând permanentizarea poziției sale în fața lui Hristos. La toate acestea aș vrea să adaug un gând care m-a făcut să cuget profund și pe care îl voi înfățișa sub formă de întrebare retorică: „Doamne, dacă unul dintre tinerii ce îi pui în calea mea, astăzi, în urma răspunsurilor pe care tot Tu le pui în mintea și în gura mea, va deveni preot și, prin rugăciunile lui, mă va putea scoate din iad?” Trebuie să mărturisesc că acest gând și acest răspuns – întrebare îmi dau fiori de fiecare dată când interacționez cu orice tânăr. Nu am împărtășit aceasta pentru a-mi plânge de milă – deși, după cum se poate lesne observa, mă pricep bine – ci pentru a explicita a doua dimensiune a titlului ales. „Tinerii la cruce de neam”. Prin poziția noastră defectuoasă, lipsită de conștiința hristocentrică, noi, adulții, le devenim tinerilor cruce pe care noi îi răstignim căci ce este crucea dacă nu lipsa de iubire, înțelegere, îngăduință și neacoperire a scăderilor lor în fața lui Dumnezeu și în inimile noastre?

În acest sens profund, întrebările și setea tinerilor de a fi iubiți ne obligă la un efort permanent de a ne înduhovnici și de a ne comporta cu ei așa cum avem pretenția ca Hristos să se raporteze la noi, atunci când suntem căzuți în păcate și, între noi fie spus, la mine, aceasta reprezintă o stare aproape firească. Pe lângă toate acestea, trebuie să nădăjduim că tinerii de astăzi se vor ridica peste abisurile neputințelor noastre, în raport cu ei, și că, prin mila lui Dumnezeu, ne vor înțelege și nu ne vor judeca prea aspru, oferindu-ne, la bătrânețe, ceea ce noi nu suntem în stare să le oferim lor acum, când au cea mai multă nevoie, dragostea. Oare, ne vor înțelege neputințele? Oare, ne vor îngădui? Oare, vor înțelege că încă sistemul nostru imunitar duhovnicesc este virusat de repercusiunile comunismului, această ideologie satanistă? Va fi acest motiv de ajuns, în fața lor și a lui Hristos? Nu cred. Nu cred pentru că, încă, atârnă greu anumite întrebări fundamentale, care derivă din toate cele expuse mai sus, întrebări la care mie și frică să gândesc un răspuns sincer.

Pe scurt, cine le-a spus lor că s-au născut nemuritori? Cine le-a spus lor că pot deveni dumnezei, după har? Cine-i înțelege pe acești tineri? Cine plânge pentru ei, Doamne? Cum să facem, Doamne, să ne trezim din rătăcirea noastră față de tineri? Cum să facem, Doamne, să îi iubim cu orice chip, să îi sprijinim și să îi îmbrățișăm în căderile lor? Cum să facem, Doamne, să vedem toate acestea clar și, în aceeași măsură, să ne putem învrednici de a deveni stâlpi de temelie pentru devenirea acestor tineri?

Acum, că m-am dumirit – măcar puțin – în legătură cu propria-mi viziune reduționistă de început, asupra temei prezentate, aș vrea să reiau, ca și concluzie finală, definiția subiectului abordat: Tânărul, această persoană, cu potențial maxim de a deveni meta - persoană (persoană vie, aflată în dialog cu Dumnezeu cel Viu); Tânărul, această nădejde neînfruntată a străbunilor noștri, care i-au pregătit nașterea prin jertfă de sânge, pentru credință și neam; Tânărul, această comoară fără putință de sărăcire a prezentului nostru istoric; Tânărul, această oglindă preacurată în care ne putem vedea slăbiciunile, scăderile, neputințele, neautenticitățile și, în definitiv, trupul costeliv al credinței noastre; Tânărul, această scară a noastră de urcare spre împlinire, ca persoane și neam; Tânărul, această permanentizare a talanților hărăziți de Dumnezeu pentru mântuirea noastră; Tânărul, această veșnică prefață a parcursului vieții noastre, care ne stă înaintea ochilor minții și ai inimii; Tânărul, această enormă responsabilitate ce greu va atârna în balanța mântuirii noastre personale!

În încheiere, trebuie să mărturisesc că trebuia să finalizez acest articol pentru un termen depășit cu două săptămâni. Practic, până astăzi nu am scris niciun cuvânt și astăzi am și înțeles de ce, dincolo de lenea ce mă caracterizează. Ne aflăm în Sfânta și Marea zi de Sâmbătă, aflându-ne cu ochii inimii pironiți către Învierea Mântuitorului, nădejde fără tăgadă a învierii fiecăruia dintre noi. Fie ca această Înviere, printre alte daruri dumnezeiești, să ne umple de învierea dragostei și înțelegerii față de tinerii noștri, testamentul și lamura neamului, în fața lui Hristos, la judecata personală și de obște!

04 Mai 2024, Sâmbăta Mare
Mihai Vladu